

Komunitní plánování města Děčín

ZÁPIS č. 4 ZE SPOLEČNÉHO JEDNÁNÍ KOORDINAČNÍCH SKUPIN Osoby se zdravotním postižením a Senioři	
Ze dne:	13. 05. 2026
Jednání vedl/a:	Kristýna Neufusová

ORGANIZACE	JMÉNO ZÁSTUPCE
Přítomni: 20	
Koordinátorka KP	Karolína Kounová Roubíčková
Jurta, o. p. s.; Agentura Osmý den, o. p. s.	Petra Balounová
Dobrovolnické centrum Slunečnice	Petra Baborová
Cesta do světa, p. s., Slunečnice, z. s.	Markéta Předotová
	Veronika Babická
SNN v ČR, z. s., KOUK, p. s.	Jiřina Mihočová
Svaz diabetiků ČR, z. s.	Jiří Peinl
	Jiří Šreiber
ÚP ČR, KoP Děčín	Marcela Grobová
Přístupnost bez bariér, z. ú.	Hana Cinkaničová
Anděl Strážný, z. ú.	Kateřina Hložná
CSS Děčín, příspěvková organizace – DZR	Andrea Baudišová
	Lucie Hanušová
CSS Děčín, příspěvková organizace – DOZP, CHB	Jana Trojanová
CSS Děčín, příspěvková organizace – PS	Irena Urválková
Rákosníček Děčín, z. s.	Pavčina Müllerová
MM Děčín – OSP	Hana Jašurková
	Šárka Pavlíková
ADP ANNA, s. r. o.	Hana Kozáková
OSČČK Děčín	Lucie Jánová
	Michaela Hanušová
Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb	Barbora Jiráková
Domov Potoky, z. ú.	Markéta Prokešová
KZ, a.s. – Nemocnice Děčín	Jana Novotná
Fokus Labe, z. ú. – TDZ Děčín	Štěpánka Staňová
Omluveni: 7	
Centrum LIRA, z. ú.	
CSS Děčín, příspěvková organizace – DS Křešice	
Agentura osobní asistenční služby, z. ú.	
Klub aktivních seniorů	
Senioři ČR, z. s.	
Charita Česká Kamenice	
Valerie Homecare, s. r. o., Spolek domácí péče Valerie	
Neomluveni: 2	
AVAZ Děčín	
SDZP družstvo	
Hosté:	
ADRA, o. p. s.	Helena Valentová
	Petr Máška

SNN v ČR, z. s., KOUK, p. s.	Michal Drugda
Dobrovolnické centrum Slunečnice	Michala Kožuškaničová
Cesta do světa, p. s., Slunečnice, z. s.	Miroslava Voldřichová
Charitní sdružení Děčín, z. s.	Jarmila Dlouhá
	Lenka Herichová
MM Děčín – OPaK	Nikola Vostřelová
MM Děčín – OSP	Regina Svobodová
	Dana Škodová

Zápis z jednání:	
1.	Úvodní část
Manažerka koordinační skupiny přivítala přítomné členy, hosty a omluvila nepřítomné členy. Zápis č. 3 KS Osoby se zdravotním postižením ověřila: Hana Cinkaničová Zápis č. 3 KS Senioři ověřila: Pavlína Müllerová Byl představen program jednání a odsouhlasen všemi přítomnými členy: pro-proti-zdržel se: 20-0-0 Proběhlo vzájemné představení účastníků.	
2.	Institut omezení svéprávnosti, opatrovnictví a praktické rady
Téma přiblížila Mgr. Pavlína Birgit Babičková, metodička sociální práce pro oblast veřejného opatrovnictví obcí v Ústeckém kraji, z Krajského úřadu Ústeckého kraje. Přiblížení právního rámce omezení svéprávnosti a ustanovení opatrovníka, jak funguje opatrovnictví v praxi, role poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Obecné měřítko: 1) Právní rámec omezení svéprávnosti a ustanovení opatrovníka Doposud nebyl vydán žádný zákon o veřejném opatrovnictví. Gesčně VO spadá pod Ministerstvo vnitra, v budoucnu se uvažuje, že bude tato agenda přesunuta pod MPSV. Současná právní úprava v České republice vychází především z občanského zákoníku a z mezinárodních závazků, zejména z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. • Omezení svéprávnosti jako krajní opatření Omezení svéprávnosti upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 456 a následující. Dále v rámci společných ustanovení o zákonném zastoupení a opatrovnictví dle § 457–464 OZ. Taktéž v obecných pravidlech týkajících se zastoupení v ustanoveních § 436–440 OZ. Některá pravidla jsou uvedena například v rámci úpravy svéprávnosti v § 61–65 OZ. Navazující jsou uvedena na mnoha dalších místech téhož předpisu, ale i v další legislativě. Soud může svéprávnost člověka omezit pouze tehdy, pokud člověku v důsledku duševní poruchy, která není jen přechodná, hrozí závažná újma a současně nepostačují mírnější opatření (nápomoc při rozhodování, zastoupení členem domácnosti, opatrovník pro správu jmění). Návrh na omezení svéprávnosti může podat kdokoli starší 18 let. Na základě návrhu soud zahájí řízení o omezení svéprávnosti a ustanoví znalce z oboru psychiatrie pro vyhotovení znaleckého posudku. Omezení svéprávnosti musí odpovídat skutečným schopnostem posuzovaného. Soud dále rozhodne, kdo bude opatrovnictví vykonávat (soukromí opatrovník/veřejný opatrovník), v jakém rozsahu a na jak dlouho je svéprávnost	

omezena (nejčastěji na 3 roky, v ojedinělých případech, kdy prognóza onemocnění není příznivá nebo neměnná je doba omezení stanovena po dobu 5 let). Řízení o omezení svéprávnosti trvá přibližně 9 měsíců. Osoba omezená ve svéprávnosti může podat návrh soudu o navrácení svéprávnosti.

- Co nelze omezit

Rozhodnutí o omezení svéprávnosti nezabavuje člověka právně jednat v běžných záležitostech každodenního života, např. svobodná volba oblečení, místo pobytu, svobodný pohyb apod.

- Zrušení omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva

Od 01.01.2026 omezení svéprávnosti k výkonu práva volit již nelze omezit, není tedy překážkou práva volit. Pokud soudním rozhodnutím byla voliči omezena svéprávnost jít volit, k tomuto omezení se nepřihlíží. Omezení svéprávnosti ve vztahu k právu být volen zůstává zachováno.

- Přeposouzení svéprávnosti

Uplynutím doby omezení svéprávnosti právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.

Praktická část:

2) Opatrovnictví v praxi

- Kdo může být opatrovníkem, za jakých podmínek a kdo je veřejný opatrovník

Opatrovníkem může být jmenována osoba blízká, která má o opatrovance dlouhodobý zájem nebo v případě, že taková osoba není (nebo má exekuce) je ustanoven veřejný opatrovník. Veřejným opatrovníkem je jmenována obec, kde má opatrovanec trvalé bydliště nebo bydliště, kde má v úmyslu se dlouhodobě zdržovat.

- Práva a povinnosti opatrovníka, jaká je role opatrovnické rady

K výkonu opatrovnictví se vážou základní povinnosti opatrovníka, mezi tyto patří zejména:

- pravidelný kontakt s opatrovancem, vhodným způsobem a v potřebném rozsahu,
- zjišťování jeho přání a potřeb,
- ochrana práv a důstojnosti,
- dbát o jeho zdravotní stav,
- vysvětlovat povahu a následky opatrovancových rozhodnutí,
- dbát, aby způsob opatrovancova života nebyl v rozporu s jeho schopnostmi a aby, nelze-li tomu rozumně odporovat, odpovídal i zvláštním opatrovancovým představám a přáním,
- hospodárná správa majetku (zhodnocování majetku) a dokládání zpráv o hospodaření příslušnému soudu
- vedení opatrovnické agendy (opatrovnický spis)

- V jakých případech není opatrovník oprávněn za zastoupeného jednat

- v záležitostech týkajících se vzniku a zániku manželství,
- výkonu rodičovských povinností a práv,
- pořízení pro případ smrti nebo prohlášení o vydědění a jejich odvolání

- Opatrovnická rada

Opatrovnická rada musí mít alespoň 3 členy (jedná se o osoby z řad rodiny, přátel nebo právnické osoby, jejíž hlavní činnost spočívá v péči o osoby se zdravotním postižením a v ochraně jejich zájmů) a žádost o ustanovení rady se podává opatrovníkovi. Ten je povinen do 30 dnů svolat opatrovnickou radu. Výjimkou je § 482 odst. (1) Nelze-li opatrovnickou radu zřídit pro nezáměr dostatečného počtu osob uvedených v § 472 odst. 1 nebo z jiných podobných důvodů, může soud na návrh některé z těchto osob rozhodnout, že působnost opatrovnické

rady bude vykonávat jen jedna z těchto osob a rozhodne zároveň o jejím jmenování. Pravomoc opatrovnické rady: projednává zprávu opatrovníka, vyjadřuje se k soupisu jmění, vyúčtování správy, činí jednání společně s opatrovníkem (§ 480 OZ), navrhuje odvolání/změnu opatrovníka, přijímá od opatrovníka vyúčtování.

- Kontrola výkonu opatrovnictví:
 - do 2 měsíců po obdržení rozsudku o omezení svéprávnosti opatrovaného dokládá opatrovník soudu soupis jmění
 - 1x/rok, do 30.6. (pokud soud nestanoví jinak) odeslat příslušnému soudu zprávu o hospodaření za předchozí rok
 - 1x za tři roky probíhá kontrola výkonu veřejného opatrovnictví ze strany KÚ ÚK
 - Veřejný ochránce práv – většinou na udání

3) Role poskytovatelů sociálních a návazných služeb, souhlasy

- Souhlasy – zdravotní a sociální služby, finanční a pracovní smlouvy ad.
- Zdravotní služby – opatrovník

Souhlas s hospitalizací opatrovance, který je omezen rozhodovat o otázkách zdravotní péče o svou osobu zasahující do její integrity, podepisuje vždy opatrovník. V případě plánovaného operačního výkonu, tedy zásahu do integrity opatrovance a dle § 101 OZ: Má-li být zasaženo do integrity člověka neschopného úsudku způsobem zanechávajícím trvalé, neodvratitelné a vážné následky nebo způsobem spojeným s vážným nebezpečím pro jeho život nebo zdraví, lze zákrok provést jen s přivolením soudu. V případě akutní a neodkladné péče, dle § 99 OZ: Je-li život člověka v náhlém a patrném nebezpečí a nelze-li souhlas ve stavu nouze získat ani v jiné než stanovené formě, lze okamžitě zakročit, pokud to je ve prospěch zdraví dotčené osoby nezbytné. V tomto případě souhlas se zákrokem udělí lékař.

- Sociální služby – opatrovník a klient

Smlouvu o poskytování sociální služby, pracovní smlouvy, v případě, že je opatrovanec omezen ve svéprávnosti pro uzavírání smluv, podepisuje vždy opatrovník. Smlouvu je vhodné, aby podepsal i opatrovanec, tím dá najevo i svůj souhlas.

- Finanční smlouvy

V případě, kdy opatrovanec je omezen pro uzavírání finančních smluv, a přesto uzavře smlouvu bez vědomí opatrovníka, opatrovník zneplatní tuto smlouvu. Pokud již došlo k čerpání financí jedná se o tzv. bezdůvodné obohacení. Opatrovanec je povinen částku o kterou se obohatil vrátit. Opatrovník pomůže se sepsáním dohody (vrácení financí nebo splátkový kalendář).

- Pracovní smlouvy

Opatrovaný může vykonávat pracovní činnost. Opatrovník podepisuje pracovní smlouvu opatrovaného a dohlíží, aby byla smlouva uzavřena řádně.

- Podávání informací

Opatrovník nepředává žádné informace o opatrovanci rodině nebo jeho přátelům. Informace předá pouze opatrovanému nebo soudu.

- Ukončení opatrovnictví

Opatrovnictví končí smrtí opatrovaného. Opatrovník nemůže následně nakládat s finančními prostředky ani vypravovat pohřeb. Opatrovník následně zašle konečnou zprávu o hospodaření soudu a notáři. Pokud vznikne opatrovanému v sociálním zařízení ke dni úmrtí dluh, musí se sociální služba přihlásit do dědického řízení.

3.	Diskuze k tématu, další informace aktérů
	Pracovní pohotovost veřejného opatrovníka - Zaměstnavatel by měl mít nejen dostatek pracovníků, ale měl by také řešit pracovní pohotovost, povolení služebních cest atd. Obdobně jako se to řeší u sociálněprávní ochrany dítěte – zde se také hájí práva bezmocného, tzv. neprodleně. Nedodržením opatrovnických povinností, nehájení práv opatrovanců v aktuálním čase může opatrovanci vznikat škoda (psychická i majetková): za škodu je pak odpovědný ten, kdo zanedbal povinnosti – primárně obec jako veřejný opatrovník, potažmo její zaměstnanec (pověřený výkonem), zaměstnanec je povinen předcházet škodám a na hrozící škody upozornit (§ 106 a § 251 zákoníku práce). Jak postupovat u klienta, který není omezen ve svéprávnosti, ale rodina zakazuje jeho účast na akcích v zařízení? - Každý, kdo na člověku páchá, nakládá s ním bez jeho vědomí a případně proti jeho vůli se dopouští pokusu o trestný čin: • § 171 TZ omezování osobní svobody • § 177 TZ útisk - V tomto případě se jedná o omezování osobní svobody nebo útisk. Rodinu je nutné na to upozornit a případně zasáhnout. Sociální služba má také možnost podat podnět na přešetření plnění povinností opatrovníka. Jak postupovat v případě podpisu smlouvy o poskytování sociální služby u klienta s demencí, tak, aby smlouvě porozuměl? - Je vhodné mít i obrázkovou verzi smlouvy a při podpisu také svědka. V případě, kdy je podán návrh na omezení svéprávnosti, lze žádat o ustanovení opatrovníka pro podpis smlouvy (§ 58 občanský zákoník), než bude ve věci omezení svéprávnosti rozhodnuto. Jak postupovat u klientky, která není omezena ve svéprávnosti, ale je klientkou neslyšící, negramotnou a její přítel si na ní bere půjčky? - V tomto případě je vhodné, aby byl podán návrh na omezení svéprávnosti. Pro případné zrušení uzavřených smluv, než bude ve věci rozhodnuto, je vhodné mít k dispozici lékařské vyšetření, kde bude uvedeno datum. To následně pomůže smlouvy zneplatnit. Do návrhu je vhodné uvést situaci klientky a upozornit na partnera, který na ní finančně parazituje. Dále byly projednány další kazuistiky.
4.	Další sdělení a závěr
	Týden sociálních služeb – 28.9. – 4.10.2026 - výzva k podnětům organizací na aktuální akce (Dny otevřených dveří, besedy, výstava na určité téma apod.) - organizační složka KP nabízí pomoc s organizací, zajištěním prostoru Závěr: Poděkování členům koordinačních skupin za účast a připomenutí termínu příštího jednání.

Nový termín jednání:		OZP - 03.06.2026 od 13:00 hod. SEN – 11.06.2026 od 13 hod.
Přílohy:		
Zapsal/a: Kristýna Neufusová		
Karolína Kounová Roubíčková	Dne:	Podpis:
Zápis ověřil:		
Jméno a příjmení, organizace:	Dne:	Podpis: